

6.2. RÁCH KẾT MẠC

1. Triệu chứng lâm sàng

1.1. Cơ năng

- Cộm xốn, đỏ mắt, đau mắt sau chấn thương

1.2. Thực thể

- Khám quan sát thấy: kết mạc bị rách và có thể cuộn lại, để lộ củng mạc bên dưới, nhuộm kết mạc bắt màu fluorescein. Thường kèm theo xuất huyết dưới kết mạc.
- Có thể nhỏ tê bề mặt nhãn cầu, dùng tăm bông để kiểm tra mức độ rách kết mạc, tình trạng củng mạc và dị vật dưới kết mạc.
- Trường hợp rách kết mạc kèm theo xuất huyết dưới kết mạc hoặc phù kết mạc nhiều có thể che lấp tổn thương củng mạc bên dưới: có chỉ định thám sát nhãn cầu trong phòng mổ trước khi khâu kết mạc.

2. Nguyên nhân

- Xung đột, tai nạn, thể thao...
- Vật gây thương tích: dao, kéo, kim, đạn, dây kẽm

3. Cận lâm sàng

- Xét nghiệm máu tiền phẫu: Tổng phân tích tế bào máu ngoại vi, Glycemie, TS, HBsAg, Anti HCV, Anti HIV
- Siêu âm B: đánh giá sự liên tục thành nhãn cầu và các tổn thương đi kèm như xuất huyết pha lê thể hay tụ dịch hốc mắt ... có thể thực hiện trước và/hoặc sau khi phẫu thuật tùy theo đánh giá trên lâm sàng.
- XQ sọ não – hốc mắt: khi nghi ngờ có dị vật hoặc CT-scan không cản quang tùy trường hợp
- MRI sọ não – hốc mắt: khi nghi ngờ dị vật, absces hốc mắt đi kèm.

4. Chỉ định nhập viện

Chỉ định phẫu thuật với những trường hợp rách kết mạc > 1mm.

4.1. Chỉ định điều trị ngoại trú

- Rách KM đơn thuần > 1mm

4.2. Chỉ định điều trị nội trú

- Rách KM kèm tổn thương nhãn cầu hay hốc mắt khác có chỉ định nội trú (rách CM, XHTP độ IV, ...)

5. Điều trị

5.1. Phẫu thuật

- Phương pháp vô cảm: gây tê tại chỗ
- Thám sát củng mạc bên dưới, kiểm tra dị vật trong vết rách.
- Khâu kết mạc bằng Vicryl 8.0.

- Tra thuốc mỡ kháng sinh Ofloxacin 0.3% hoặc Tobramycin 0.3%

5.2. Điều trị hậu phẫu

5.2.1 Rách kết mạc đơn thuần

- Kháng sinh nhỏ Tobramycin 3mg/ml ngày nhỏ 4-6 lần, mỗi lần 1 giọt trong 1- 2 tuần. Hoặc nhỏ Ofloxacin 3mg/ml ngày nhỏ 4-6 lần, mỗi lần 1 giọt trong 1- 2 tuần
- Kháng viêm nhỏ Prednisolone acetate 1% ngày nhỏ 4-6 lần, mỗi lần 1 giọt trong 1-2 tuần.
- Kháng sinh uống: Cephalexin 500mg ngày uống 3 lần, mỗi lần 1 viên hoặc Ofloxacin 400mg ngày uống 2 lần, mỗi lần 1 viên trong 5 - 7 ngày.
- Giảm đau Paracetamol 0.5g ngày uống 3 lần, mỗi lần 1 viên trong 3-5 ngày.

5.2.2 Rách kết mạc đi kèm tổn thương khác

- Bổ sung kháng viêm uống Methylprednisolone ngày uống 4-16mg trong 5 - 7 ngày.

5.3. Chăm sóc hậu phẫu

- Rửa mắt mỗi ngày.

6. Theo dõi

- Kết mạc khô kín, sạch.
- Cắt chỉ sau 1 tuần nếu chỉ gây cộm xốn.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Hướng dẫn chẩn đoán và điều trị các bệnh về mắt, Bộ Y Tế, 2015
2. The Wills Eye Manual, 7th Edition, 2017

BỆNH VIỆN MẮT TP. HCM